

CARTA ALS SACERDOTS EN L'ANY DE LA FE

MONS. ROMÀ CASANOVA
I CASANOVA, BISBE DE VIC

ANY DE LA FE 2012
2013

Benvolguts germans:

L'Any de la Fe, convocat pel sant pare Benet XVI en ocasió del cinquantè aniversari de l'obertura del Concili Vaticà II i en el vintè aniversari de la promulgació del *Catecisme de l'Església Catòlica*, ens planteja la necessitat de revifar la fe en el cor dels creients en Crist, de manera semblant a la convocatòria del papa Pau VI de l'any 1968.

3

Aquesta necessitat de revifar la fe té lloc, com ha mostrat el Sínode de Bisbes, en un context de nova evangelització. És clar que en tota l'Església hi ha la consciència de la necessitat d'un nou anunci de Crist. De manera semblant a altres moments de la història, es viu la urgència missionera i evangelitzadora per portar de nou l'evangeli enmig d'una societat que ha perdut la fe cristiana com a referent de vida. Aquesta nova evangelització ens demana una cura d'humilitat i de confiança en Déu. Nosaltres hem de ser, i de fet som, com la petita llavor de mostassa, que per la sola gràcia de Déu, es converteix en un arbust on s'ajacen els ocells (cf. Mt 13,31-32). I som també com el llevat que ha de ser posat en el nou sac de farina, de la nova societat, amb la certesa que la fe cristiana és capaç de ser sempre l'ànima del nostre món (cf. Mt 13,33).

Cal també retornar sempre a l'essencial. L'evangeli, la llavor i el llevat, és el de sempre: Jesús, el Déu viu enmig de la seva Església, Senyor del món i de la història (cf. He 13,8). De fet, ell és el primer evangelitzador (cf. Pau VI *Evangelii nuntiandi*, 7), i és ell mateix qui ens porta a nosaltres a ser evangelitzadors. És el seu desig d'estar en el cor de tots els homes el qui ens fa a nosaltres, la seva Església, evangelitzadors. Tota l'Església, tots els cristians, laics, religiosos, diaques, preveres, bisbes, tenim l'encàrrec missioner. Els bisbes i els preveres no podem mai abdicar de la nostra responsabilitat de mestres, sacerdots i servidors en nom i en presència de Crist, bon Pastor de la seva Església.

El cor dels evangelitzadors ha d'estar enamorat de Jesús. Solament els qui han viscut l'experiència profunda de la trobada amb Jesús, que és el nucli de la fe cristiana, seran capaços, amb la gràcia de l'Esperit Sant, de portar els seus germans a Crist. I en aquesta realitat de relació profunda amb Crist nosaltres tenim el fonament del nostre ministeri

4

Els membres del Consell Presbiteral de la diòcesi hem dedicat la darrera reunió al tema de l'Any de la fe, intentant de donar resposta a aquesta pregunta: «Què ens recomanem, mútuament, els preveres, per a aquest Any de la Fe?» Tot el que aquí us vull dir, ho faig havent escoltat i acollit el que els vostres germans van dir en un esperit de fraternitat, constructiu i esperançador. Tot el que expresso ho faig sota la meva responsabilitat de pastor de l'Església de Vic, que el Senyor, per mitjà de l'Església, m'ha encomanat.

Estic en l'any desè del meu ministeri episcopal entre vosaltres. Fou a la nostra catedral on vaig rebre el do de l'Esperit Sant per a ser configurat a Crist i exercir, en nom i en persona de Crist, el seu sacerdocí suprem. Aquest fet em marca profundament, no sols perquè, per pura gràcia de Déu, vaig esdevenir successor dels Apòstol, sinó perquè ho vaig ser en una Església particular, en el si de

l'Església única i universal. Us puc dir amb el cor a la mà i ben sincerament, que cada dia estic més enamorat d'aquesta Església que el Senyor m'ha donat de servir. Certament que són moltes les meves mancances i les meves defallences; però també us puc dir que dono gràcies a Déu per tota l'Església diocesana de Vic; i la mirada de pastor, que vol estimar més i més, em fa veure com el Senyor ens va beneint amb dons copiosos i com no ens abandona mai. Dono gràcies a Déu per tots i cadascun de vosaltres; us agreixo la vostra generosa resposta al Senyor, també avui, en un moment complex, però que la fe ens fa encarar amb confiança. Sé que molts de vosaltres sentiu les dificultats del moment present on la tasca a fer sembla superar-nos i on massa sovint experimentem la manca de fruits pastorals. Amb vosaltres, els meus primers i necessaris col·laboradors en el servei pastoral a favor de tot el Poble sant, vull compartir l'esperança en l'amor de Déu.

5

1. UNA OPORTUNITAT DE GRÀCIA

Us ofereixo, doncs, aquesta reflexió com a pare i germà, per animar-vos a aprofitar l'Any de la Fe. Si us plau, no perdeu l'oportunitat de gràcia que el Senyor ens concedeix! Redescobriu-vos com a creients! Amb cor d'infant, professeu la fe, personalment i comunitàriament. Sigueu mestres de fe, amb la vida i la paraula, per a les persones que teniu encomanades i amb les qui us trobeu en el camí de la vida. Tingueu a les mans, al cap i al cor els documents del Concili Vaticà II i el *Catecisme de l'Església Catòlica*. Acompanyeu els altres, explicant-los aquests documents i exhortant-los a tenir-los també en estima per a poder-los conèixer millor. La fe ens és una necessitat vital. Un sacerdot sense fe seria un contrasentit. Una vida sacerdotal en què no sobresortís la fe no seria engrescadora ni il·luminadora per a les persones amb les quals es conviu. A una vida sacerdotal

sense fe se li podrien aplicar aquestes paraules de Jesús: *Perquè si allò que en tu ha de ser llum és fosc, que en serà, de gran, la fosc!* (Mt 6,23).

2. MINISTERI SACERDOTAL: POSAR L'ACCENT EN LA FE TRANSMESA, CELEBRADA I VISCUDA

El decret *Praesbyterorum ordinis* quan parla de la vida espiritual dels preveres la posa en relació directa amb l'exercici del ministeri sacerdotal: «Els preveres adquiriran de forma pròpia la santedat practicant llurs ministeris sincerament i incansablement en l'Esperit de Crist» (núm. 13). No s'entén una espiritualitat sacerdotal separada de l'exercici propi de la vida sacerdotal. En aquest any de la Fe som, doncs, convidats a viure el nostre ministeri posant especial accent en la fe transmesa, celebrada i viscuda.

6

3. LA FE TRANSMESA

En l'anunci de la fe els sacerdots tenim un paper que no podem traspasar als altres. Les persones que tenim encomanades tenen dret a escoltar el nostre testimoni de creients. La fe es transmet per la predicació. (cf, Rm 10,14-15). Cal fer-la present oportunament i inoportunament, en les activitats ordinàries i en els moments extraordinaris.

En el Consell presbiteral es va fer especial esment a un moment privilegiat en la transmissió de la fe: les **exèquies** dels cristians. Encara són molts, gràcies a Déu, els qui participen en els enterraments a les nostres parròquies. Les exèquies cristianes són uns moments únics per a fer present el *Kerygma*, el nucli fonamen-

tal de la nostra fe cristiana: Jesús, el Fill de Déu, mort i ressuscitat per la nostra salvació. També vull fer esment de la importància de la **catequesi**. Els bisbes i els preveres no som uns mers organitzadors de la catequesi parroquial. Nosaltres som els primers catequistes. Tant de bo que poguéssim fer catequesi! No podem deixar d'acompanyar i il·luminar la tasca dels nostres catequistes. Els infants i joves dels grups de catequesi parroquial tenen dret, no solament a conèixer el rector o el vicari, sinó a escoltar les nostres paraules de fe en el context de la catequesi que ells reben. I en el camp de la predicació caldrà en aquest any **preparar especialment les homilies**, que són moments importants per a les nostres comunitats. Molts no sentiran en tota la setmana res més per a encoratjar-los a viure la fe. En aquest Any de la Fe ens caldrà organitzar les predicacions. Seria molt bo que en el cicle dels diumenges i festes la fe cristiana en el seu conjunt i en la seva harmonia es fes present, explicada i aplicada a la vida per la nostra predicació, de tal manera que tots siguem fidels al Baptisme que un dia vàrem rebre. També el mateix cal dir dels escrits als fulls parroquials, així com de les formacions parroquials amb motiu de la Quaresma o dels temps forts, o també de les formacions programades. Què hi ha de millor que la nostra fe per donar-la als qui tenim l'obligació de portar-los als prats abundosos (cf. Sal 23,2)?

7

4. LA FE CELEBRADA

Respecte a la celebració cristiana com a exercici del nostre ministeri que és font de vida espiritual i de santedat sacerdotal, cal tenir present que l'Any de la Fe ens cau de ple en el curs pastoral en què, d'acord amb el Pla Diocesà de Pastoral (2009-2014), reflexionem sobre **el sagrament de l'Eucaristia**, dins el tema general de la santedat.

És, doncs, una ocasió propícia per a tornar a recordar-nos que «de la litúrgia i sobretot de l'Eucaristia, com de font, ens arriba la gràcia i s'obté amb el màxim d'eficàcia aquella santificació dels homes en Crit i glorificació de Déu a la qual, com a fi, s'encaminen totes les altres obres de l'Església» (SC 10). Cal posar tot el nostre cor en el que celebrem: el misteri de Crist. És misteri de fe, de comunió i de missió. Cal aprofundir sempre en la riquesa teològica de l'Eucaristia i en les seves conseqüències socials.

Per això no podem caure en la deixadesa del que anem fent i ja hem fet sempre. Cal vetllar per l'expressivitat dels signes propis de la litúrgia sense caure en el parany del superficialisme i l'oportunisme. Cal que se'ns noti, en la manera com celebrem, la grandesa del misteri. L'Eucaristia, com tots els altres sagraments, no ens pertany; nosaltres som servidors de l'Església. La fidelitat en el seguiment de les rúbriques, sense caure en el «rubricisme», sinó vivint l'obediència en la humilitat, serà escola d'espiritualitat litúrgica per als nostres fidels. És aquest any també el temps oportú per vetllar per la netedat i dignitat dels ornaments i objectes litúrgics, els vasos, el missal i els altres llibres litúrgics. El mateix presbiteri ha d'expressar la dignitat del lloc on celebrem el misteri més gran de la nostra vida cristiana.

8

5. LA FE VISCUDA: LA CARITAT PASTORAL

- **La pregària:** La caritat pastoral és la virtut pròpia del sacerdot en la comunitat cristiana. És el principi unificador de la multiplicitat de ministeris i serveis que el prevere ha d'exercir en el dia a dia. Una primera realitat de caritat pastoral, i al meu entendre molt fonamental, és **la pregària personal del sacerdot**, que no pot ser cap altra, que la de demanar que el do de l'Esperit Sant rebut en l'ordenació sacerdotal es revifi. *Et*

recomano que procuris de revifar el do de Déu que has rebut per la imposició de les meves mans (2Tim 1,6), va dir Pau al seu deixeble Timoteu.

La pregària és exercici propi de la fe. L'oració és la respiració de la fe. D'un cor ple de fe brolla la pregària que és relació amb el Déu vivent. Necessitem pregar, com necessitem respirar. En el cor d'un cristià que no hi hagués pregària no hi ha podia haver vida autèntica. Un sacerdot que no pregués no seria solament un contrasentit, sinó, m'atreveixo a dir, una traïció. El prevere és un home de fe. La fe és el fonament de tota la seva vida i el seu ministeri.

Santa Teresa de Jesús és mestra de pregària. Ella, com se'ns va recordar en la reunió del Consell Presbiteral, ens diu: «No es otra cosa oración mental, a mi parecer, sino tratar de amistad, estando muchas veces tratando a solas con quien sabemos nos ama» (V 8,5). Ens cal redescobrir la pregària com a relació d'amistat. La fe cristiana és fonamentalment trobada amb Crist. Preguar és un moment essencial per a viure en el dia a dia la trobada amb Crist de la qual brolla el diàleg de fe. El qui de veritat es troba amb Crist experimenta la llibertat que el porta a la disponibilitat a la voluntat de Déu, ben atent al signes del temps. És Crist el que ens porta a la realitat. És en ell i des d'ell que nosaltres podem donar la resposta als reptes dels nostres temps, en la llibertat dels fills de Déu.

La pregària personal, llarga i intensa, senzilla i profunda, ha de ser per a nosaltres una prioritat en cada jornada. Aquest Any de la Fe seria un bon moment perquè no deixem de fer els exercicis espirituals anuals. Et convido a reprendre aquest bon costum de fer exercicis espirituals cada any si, pel motiu que sigui, l'has deixat. Ajudem-nos els uns als altres a fer-ho possible.

La **litúrgia de les hores** ens ha d'acompanyar en el dia a dia. El Concili Vaticà II expressa quin sentit ha de tenir la nostra pregària de l'Ofici diví: «Els sacerdots destinats al sagrat ministeri pastoral recitaran amb tant més fervor la lloança de les Hores com més vivament siguin conscients que han de posar en pràctica l'advertència de sant Pau: *Pregueu sense parar* (1Tes 5,17); car només Déu pot donar eficàcia i creixement a l'obra en què treballen» (SC, 86).

10 • **La caritat amb els necessitats:** La caritat pastoral és amor actiu envers els germans. *La fe actua per la caritat* (Ga 5,6), ens diu sant Pau. En aquest moments de crisi ens cal obrir els ulls als més necessitats, als que més sofreixen les conseqüències de la greu crisi econòmica i moral que estem vivint. Caldrà una atenció especial a les famílies, sobretot aquelles que tenen membres a l'atur o joves que cerquen feina i no en troben i alguns han d'anar a cercar-la lluny de la nostra terra. La fe ha d'impregnar la nostra vida i així ho hem de predicar amb paraules i amb **l'exemple**. Un dels lemes de Càritas hauria de ser el nostre: «Viu senzillament, perquè altres puguin senzillament viure.» En aquest Any de la Fe i de l'Eucaristia, seria molt bo que **Càritas** es revitalitzés en totes les parròquies on és present i que pogués néixer en aquelles parròquies on no és present encara, perquè és fes més palès el vincle indissociable entre l'Eucaristia i la caritat. Però també la nostra fe ens ha de fer veure més enllà i descobrir i denunciar que la crisi econòmica té la seva arrel en el pecat dels homes, que volent fugir de Déu i de la seva voluntat ens trobem que «sense Creador, la criatura s'evapora» (GS, 36). Tornar a Déu, tornar a obrir el cor a Déu, és el camí de sempre per a trobar la veritable humanitat i la societat basada en l'amor i la justícia.

• **Al servei del nostre poble:** La caritat pastoral ens ha d'ajudar a servir el nostre poble de Catalunya. L'Església sempre ha servit els seus fills, i ho fa i ho farà sempre de la millor manera possible, més enllà de les opcions polítiques i en les

diferents formes de govern. Els primers cristians pregaven per l'emperador, tot i les persecucions, però ells no adoraven mai l'emperador, i això els va costar a molts donar la vida confessant l'únic Déu i Senyor. La llibertat dels fills de Déu és el gran do que Crist ens ha aconseguit amb la seva mort en creu. M'agrada de recordar la frase d'un jesuïta alemany, Alfred Delp, assassinat pels nazis «El pa és important, la llibertat és més important encara; però el que és més important de tot és la fidelitat constant i l'adoració mai no traïda.»

• **Importància dels consells pastorals i econòmics:** En el camp de la caritat pastoral seria bo en aquest any tornar a donar la importància que tenen, d'acord amb el pensament de l'Església, els **consells pastorals** parroquials i arxiprestals. Cal que recordem que els consells parroquials d'assumptes econòmics són obligatoris segons el Codi de Dret Canònic; però més enllà d'això, aquests consells expressen el neguit i la saviesa de l'Església que ens diu ben clar que mai no és bo que una persona sola administri els béns de la comunitat cristiana. Els consells pastorals i d'assumptes econòmics són òrgans comunitaris que expressen i realitzen la comunió eclesial i la responsabilitat de tots els fidels en la missió única de l'Església.

• **La missió del laic:** La caritat pastoral ens demana, també, el neguit perquè **el laic ocupi el lloc que li pertoca en la missió de l'Església**. És principalment el camp del món el que és propi del laic, però també ho és el si de la comunitat eclesial per a aquells cridats a fer un servei. Per la nostra part hauríem de renovar l'esforç per ajudar a créixer en el coneixement de la fe als laics de les nostres parròquies, comunitats, moviments associacions. Que el Catecisme sigui la pauta per la formació dels laics! Esmercem temps en la seva formació. Preparem-nos responsablement aquesta formació. Posem-nos al costat dels matrimonis que s'esforcen per ser fidels al sagrament que han

rebut i que procuren educar els fills en la fe. Siguem per als nostres laics mestres de pregària. El temps esmerçat per a atendre'ls en l'àmbit de la confessió sacramental i en la direcció espiritual és una bona inversió per al present i el futur de les nostres comunitats en fruits de caritat i de santedat. Cada persona que s'obre a la fe, que posa veritablement en el centre del seu cor la fe, és un regal de Déu per a l'Església i per al món. La cura pastoral del laïcat, especialment dels infants i joves, portarà a ajudar al discerniment de la crida que Déu fa a cada persona, sigui el sacerdoci, el matrimoni, la vida consagrada o les vocacions laicals.

En el tracte amb els laics hem de fugir sempre de la prepotència. En nosaltres ha de brillar **l'actitud del servidor**, la bona educació i el tracte exquisit amb tothom, sense fer accepcions de persones. En aquests moments com sempre ha d'aparèixer l'actitud d'esperança, que es manifesta en l'actitud positiva, acceptant i valorant les aportacions positives que ens puguin fer (cf. LG 37). Però també hem de vetllar perquè un grup concret no domini ni hipotequi la vida parroquial. Nosaltres som servidors de tots els nostres germans, vetllant perquè en la societat i en l'Església tothom pugui exercir els dons rebuts de l'Esperit Sant per al bé de tots, en l'obediència a la voluntat del Pare.

12

6. LA FRATERNITAT SACERDOTAL

L'Any de la Fe és també ocasió propícia per a animar-nos a viure l'aspecte de fraternitat i de comunió que neixen del sagrament de l'Orde que hem rebut. En raó d'aquest sagrament els preveres s'incorporen al col·legi presbiteral, presidit pel bisbe diocesà (cf. PO, 8; CEC, 1568). El ministeri sacerdotal sempre s'ha d'exercir en comunió amb els germans preveres i amb el bisbe diocesà. Per això és molt bo i molt necessari que els moments

d'expressar aquesta fraternitat i comunió els visquem amb agraïment a Déu i amb l'alegria del do rebut amb els altres germans; però també amb l'esforç dels qui saben donar el millor d'ells mateixos sense fugir del deure, sense caure en els tancaments i aïllaments, com a fruit de postures ideològiques, de comoditats... L'experiència de tots és que quan ens esforcem per estar amb els germans, experimentem l'alegria de la fraternitat i experimentem que el Senyor és amb nosaltres.

Fugim del judici i de la condemna. Ajudem-nos els uns als altres. Siguem servidors mutus, sense esperar recompensa. Evitem la crítica fàcil que ens fa mal i ens enverina el cor. Aprofitem les reunions arxiprestals amb esperit constructiu, intentant de fer el millor possible amb els qui som i en els temps que ens pertoca de viure. Siguem fidels als recessos de formació i pregària, així com també als moments de les jornades sacerdotals i al curset d'estiu. En aquest Any de la Fe els temes programats ens volen ajudar a viure'l millor. Tinguem cura especialment dels sacerdots malalts i jubilats. Aprofitem aquest any per a refer ponts que el temps i els malentesos han trencat. Aquest any pot ser una ocasió propícia per a demanar perdó a Déu i als germans per tot el que no escau al nostre ministeri, a la nostra fraternitat i especialment per la nostra manca de fe.

En el nostre presbiteri diocesà s'hi han incorporat en aquests darrers anys nous sacerdots que han rebut l'ordenació i d'altres que han vingut a ajudar-nos. Acollim-nos mútuament el uns als altres. Els qui han vingut de fora s'han incorporat al treball apostòlic amb l'esforç d'una nova realitat per a ells. Des del primer moment s'han sentit part del nostre presbiteri. A tots, als de sempre i als de fa poc, us demano un esforç d'acolliment mutu i d'acompanyament humà i pastoral, com a germans. Hem de poder compartir els dons mutus que tenim tots, ajudant-nos fraternalment per a poder servir de la millor manera possible el Poble de Déu que peregrina en aquesta terra beneïda de Vic.

Que santa Maria en qui és realitza de manera més perfecta l'obediència de la fe (cf. CEC, 145), ens sigui model i intercessora perquè puguem viure fidelment l'Any de la Fe, per al nostre bé i per al bé de tota l'Església de Vic, que tenim encomanada.

Servidor vostre en Crist Jesús,

Advent de l'any 2012, Any de la Fe

Romà, Bisbe de Vic

Advent de l'any 2012, Any de la Fe.

Mons. Romà Casanova i Casanova, bisbe de Vic